

har havt en officiel Character deraf, saa dog kan betragtes som et Statsinstitut. Han har saaledes virkelig gjort Nytte i Statstjenesten ligesaa fuldt, som om han havde været officielt ansat Statsembedsmand. Jeg troer derfor, at der, selv om man kun vil betragte det som en Belønning for den Virksomhed, han har udvist i en tidligere Tid, kan være al god Grund til at tilstaae ham en Pension, saa stor, som om han hele Tiden havde været i Statstjenesten. Jeg troer dette saameget mere, som jeg ikke blot antager, at han har en personlig Fortjeneste i en speciel Retning, men tillige, at han har anvist en Vej, som jeg ønsker og haaber, at Regjeringen i Fremtiden vil følge, nemlig den, at søge at løsrive sig, saameget som Omstændighederne og de locale Forhold tillade det, fra den overdrevne kostbare Maade, hvorpaa det lærde Skolevæsen hos os bliver drevet fra Statens Side, og mere at give det i dygtige private Mands Magt, at lede den lærde Skoleundervisning med Understøttelse fra Statens Side. Det System har netop Rector Rosendahl benyttet, og det har han anvist Veien til at følge. Jeg haaber, at Regjeringen og Rigsdagen ville lægge sig det paa Sinde ogsaa at følge denne Vej i Fremtiden, og jeg troer, at der er virkelig talende Grunde tilstede for — man kalde det en Belønning, en extraordinair Benyttelse af Pensionsloven eller hvad man vil, — at man derefter ogsaa søger for den her omhandlede Mands Alderdom i Forhold til, som om han oprindeligt havde været en lønnet Stats tjener. Derfor troer jeg, at man bør — og det gjør mig ondt, at der nu i en Række af Sessjoner er bleven pruttet saa Meget, juist ikke med Ordene, der ere anvendte herpaa, som om Pensionen, der skulde tilstaaes Rector Rosendahl —, at man nu omsider bør slutte sig til Regjeringens Forslag i denne Henseende.

Winther: Jeg kan ikke stemme for, at Regjeringens Forslag bliver vedtaget; jeg kan ikke troe Andet, end at, hvis dette antoges, saa burde saa at sige hver anden Embedsmand, der sættes paa Pension, have en lignende Behandling; dette være sagt uden i mindste Maade at forkleine denne Mand, for hvis Retfærdighed jeg har stor Agtelse. Men,

naar man har sagt fra en anden Side, at det var ligesaa vilkaarligt, at sætte ham paa Bartpenge, som det var at give ham en eller anden Sum, der slet ikke støttede sig til noget Punkt i Pensionsloven, saa kan jeg naturligvis ikke dert være enig. Det er ganske rigtigt, hvad ogsaa den ærede Cultusminister udtalte, at Embedet ikke er gaaet ind; men det er ogsaa rigtigt, hvad han anførte, og som ikke blev fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen), at Embedet var blevet saaledes forandret, at der krævedes andre Kræfter og en anden Slags Mand dertil end den, det tidligere Embede havde krævet. Det er netop den Grund, hvorfor vi have troet, at vi, ved at gaae frem efter Lovens Righed, kunde foreslaae ham sat paa Bartpenge. Naar et Embede ved en Forandring i Statsinstitutionerne bliver lagt over den Mands Kræfter, der hidtil har været i det Embede, som det ny indrettede Embede træder istedetfor, naar en saadan Statsforandring, siger jeg, er Skyld i, at en Embedsmand maa gaae af, saa maa jeg dog spørge, om dette ikke er Noget, der ligner i høj Grad, hvad man kalder, at Embedet inddrages. Det Embede, han kunde bestyre, inddrages, og der sættes et ganske andet Embede istedetfor, men han er ikke Skyld i, at der kommer et andet Embede istedetfor thi han har ikke nogenfunde paataget sig at bestyre det Embede, der sættes istedetfor, og som Staten har fundet hensigtsmæssigt at sætte istedetfor det, han tidligere havde at bestyre. Det er ingenlunde af personlig Interesse for denne Mand, jeg taler, det troer jeg Enhver vil erkende; men jeg taler for Forslaget, fordi det er billigt, at han behandles paa en lemsældig Maade, fordi det er Statstjenesten og ikke ham selv, som har gjort hans Afsted nødvendig. Det er ogsaa billigt, at han under saadanne Omstændigheder i nogle Aar, da han har en Gjæld, som der er sagt af den forrige Cultusminister, at afdrage paa, gives ligesom forskudsvis Noget af det, som endogsaa Rigsdagsmanden for Sorø Amts 5te Valgfreds (Frølund) vil unde ham mere end det, der kan tilkomme ham efter det Forslag, vi have stillet; thi, dersom Manden lever i endeel Aar, saa bliver